

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 Тетяна БОЙКО
"01" вересня 2021 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
 Ольга ДЕМЕНТЬЄВА
Протокол засідання кафедри
Лісового та садово-паркового
господарства ХДАЕУ
від "01" вересня 2021 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Спеціальність – 206 Садово-паркове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2021

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Лісові культури
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекційні заняття викладає: Касіч Тетяна Григорівна, начальник Херсонського обласного управління лісового та мисливського господарства, сумісник. Лабораторні та практичні заняття викладає: Дворна Анна Володимирівна, асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства.
Контактна інформація	tkasich@ukr.net anna_dvorna@ukr.net kaf_lis@ukr.net
Графік консультацій	Понеділок, середа 14.00 – 16.00 вул. Стрітенська, 23, Херсон, 3-й корпус
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Лісові культури» є однією з основних у підготовці майбутніх фахівців садово-паркового господарства. Знання з дисципліни «Лісові культури» необхідні для грамотного здійснювати лісовідновлення та лісорозведення в жорстких умовах Степу з урахуванням змін клімату.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=833

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Вивчення теоретичної бази щодо лісового насінництва, організації лісонасінної бази, вирощування садивного матеріалу, екології та взаємовідносин основних лісотвірних порід, а також методів, способів і агротехніки створення лісових культур різного цільового призначення.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Лісові культури» здобувачі набувають знання про: - організацію лісового насінництва і лісонасінної бази; - агротехніку і технологію вирощування садивного матеріалу; - агротехніку і технологію створення лісових культур; - новітні технології в сфері лісокультурного виробництва; - вимоги та критерії оптимальності, які ставляться до лісових культур; - технічний контроль, розробку технічної документації при вирощуванні садивного матеріалу та створенні лісових культур в умовах діючого лісогосподарського виробництва.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.</p> <p>ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.</p> <p>ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.</p>

Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	<p>ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.</p> <p>ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.</p> <p>ПРН-13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2021-2022 н. р.
Семестр	сьомий, восьмий
Курс	четвертий
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента. ОК 29.
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння «Лісових культур» є «Дендрологія», «Ботаніка», «Ґрунтознавство», «Біологія», «Основи екології», «Лісознавство», «Лісова таксація».

	Базові знання дисциплін розширюються і уточнюються згідно специфіки спеціальності «Садово-паркове господарство». Теми, знання яких є первинними: «Вступ до дисципліни», «Організація лісонасінневої бази на генетичній основі», «Плодоношення деревних порід та заготівля їх насіння», «Якість насіння, його показники, визначення», «Зберігання і транспортування насіння», «Закладка лісового розсадника та організація його території», «Обробка ґрунту і сівозміни в лісових розсадниках», «Застосування добрив в розсадниках», «Підготовка насіння до посіву», «Посів насіння і догляд за посівами в посівному відділенні розсадника», «Особливості вирощування сіянців деревних порід», «Вирощування насінневого та вегетативного крупномірного садивного матеріалу», «Викопування, сортування, прикопка, упаковка і транспортування садивного матеріалу», «Планування, організація, облік і контроль якості робіт у лісових розсадниках», «Теоретичні основи створення штучних насаджень», «Методи і способи створення лісових культур», «Агротехніка створення лісових культур», «Техніка сівби і садіння лісу», «Догляд за лісовими культурами та оцінка результатів лісовідновлення і лісорозведення», «Особливості створення лісових культур при реконструкції насаджень», «Лісові культури окремих лісоутворюючих порід», «Особливості створення культур екзотів і технічно цінних порід», «Особливості створення культур спеціального призначення».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Лісові культури» є базовими для дисциплін «Лісівництво», «Рекреаційне лісівництво», «Озеленення населених місць».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	8 кредитів 240 год., з яких 112 год. аудиторних занять, з них 48 лекцій, 44 год. практичних та 20 год. лабораторних занять та 128 год. самостійної роботи.
Лекції	48 год. лекцій
Практичні / Семінарські	44 год. практичних
Лабораторні	20 год. лабораторних
Самостійна робота	128 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	7 семестр – залік 8 семестр – іспит

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, плакати

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно
------------------------	---

	<p>працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо.</p> <p>Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.</p>
Політика щодо дедлайнів і перескладання	<p>Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття).</p> <p>Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни</p>
Академічна доброчесність	<p>Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.</p>

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Лісове насінництво.							
За розкладом	Тема 1	Вступ до дисципліни.	2	-	-	2	8

За розкладом	Тема 2	Організація лісонасінневої бази на генетичній основі.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 3	Плодоношення деревних порід та заготівля їх насіння.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 4	Якість насіння, його показники, визначення.	2	-	4	6	8
За розкладом	Тема 5	Зберігання і транспортування насіння.	2	-	4	6	8
	ПК ЗЧ 1	Письмова контрольна робота					8
Змістова частина 2. Лісові розсадники							
За розкладом	Тема 6	Закладка лісового розсадника та організація його території.	2	4	-	-	10
За розкладом	Тема 7	Обробка ґрунту і сівозміни в лісових розсадниках.	4	-	4	8	8
За розкладом	Тема 8	Застосування добрив в розсадниках.	2	-	-	2	10
За розкладом	Тема 9	Підготовка насіння до посіву.	2	-	4	6	8
За розкладом	Тема 10	Посів насіння і догляд за посівами в посівному відділенні розсадника.	4	4	4	12	6
	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота					10
Змістова частина 3. Особливості вирощування садивного матеріалу окремих порід та теорія лісокультурних робіт							
За розкладом	Тема 11	Особливості вирощування сіянців деревних порід.	2	2	4	8	4
За розкладом	Тема 12	Вирощування насінневого та вегетативного крупномірного садивного матеріалу.	2	-	-	6	4
За розкладом	Тема 13	Викопування, сортування, прикопка, упаковка і транспортування садивного матеріалу	2	-	4	4	4
За розкладом	Тема 14	Планування, організація, облік і контроль якості робіт у лісових розсадниках.	2	-	2	4	4

	ПК ЗЧ 3	Письмова контрольна робота			2		6
Змістова частина 4. Практичне лісовідновлення і лісорозведення							
За розкладом	Тема 15	Теоретичні основи створення штучних насаджень.	2	-	2	6	4
За розкладом	Тема 16	Методи і створення лісових культур.	2	2	-	6	4
За розкладом	Тема 17	Агротехніка створення лісових культур. Техніка сівби і садіння лісу.	2	4	-	6	4
За розкладом	Тема 18	Догляд за лісовими культурами та оцінка результатів лісовідновлення і лісорозведення.	2	-	2	6	5
За розкладом	Тема 19	Особливості створення лісових культур при реконструкції насаджень.	2	-	2	6	4
За розкладом	Тема 20	Лісові культури окремих лісоутворюючих порід.	2	-	2	6	4
За розкладом	Тема 21	Особливості створення культур екзотів і технічно цінних порід.	2	-	-	6	5
За розкладом	Тема 22	Особливості створення культур спеціального призначення	2	-	2	4	4
	ПК ЗЧ 4	Письмова контрольна робота					4

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків та ботанічного саду.
Лабораторні	Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу.
Самостійна робота	Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами – виконання завдань в зошиті з практичних і лабораторних занять; фенологічні спостереження за деревними рослинами протягом року; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації –

електронні підручники, медіатека, аудіо теки тощо;
експериментальна робота під час практики; творче застосування знань і вмінь для підбору асортименту деревних рослин для різних об'єктів озеленення та стійких та високопродуктивних деревних насаджень в різних екологічних умовах.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити: поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю є письмово-усний залік та екзамен. Види запитань з відкритими відповідями. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни за I семестр складається із суми балів за поточну успішність здобувачів вищої освіти.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни за II семестр складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

(I семестр форма контролю – залік)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)												Підсумковий тест (залік) Сума
Змістова частина 1						Змістова частина 2						
T1	T2	T3	T4	T5	ПК ЗЧ 1	T6	T7	T8	T9	T10	ПК ЗЧ 2	100
8	8	8	8	8	8	10	8	10	8	6	10	

(II семестр форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)														Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 3					Змістова частина 4										
T11	T12	T13	T14	ПК ЗЧ 2	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	ПК ЗЧ 4	40	100
4	4	4	4	6	4	4	4	5	4	4	5	4	4		

T1, T2 ... T9 – теми змістових частин.

ПК ЗЧ1 – Підсумковий контроль змістової частини

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	не зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури : підручник. Львів: Камула, 2005. 608 с. 2. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Львів: Світ, 1998. 432 с. 3. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1995. 64 с. 4. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначення чистоти, маси 1000 насінин та вологості. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 45 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 5. Головащенко М.Ф. Залежність таксаційних показників 40-річних штучних сосняків від схем і густоти посадки. <i>Таврійський науковий вісник</i>. Вип. 85. Херсон: Гринь Д.С., 2013. С. 213-217. 6. Калінін М. І. Лісові культури і захисне лісорозведення. Львів: Світ, 1994. 296 с. 7. Назаренко С.В., Головащенко М.Ф., Котовська Ю.С. Щодо чинників впливу на збереженість лісових культур сосни на згарищах в умовах Олешківських пісків <i>Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник</i>. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 73. С. 85-92. 8. Настанови з лісового насінництва. Харків, 1993. 60 с. 9. Новохижній Ю.Ю., Головащенко М.Ф. Результати вирощування сіянців сосни в розсаднику Великокопанівського лісництва з застосуванням мінеральних добрив. <i>Матер. наук.-практ. інтернет-конф. викладачів, молодих вчених та студентів «Збалансоване природокористування: погляд у майбутнє»: збірник тез доповідей (01-02 листопада 2018 року, м. Херсон)</i>. Херсон, 2018. с. 169-171. 10. Правила відтворення лісів: Постанова Кабінету Міністрів України № 303 від 01 березня 2007 р. 5 с. 11. Редько Г.И., Мерзленко М.Д., Бабич Н.А. Лесные культуры. Учебное пособие. Санкт-Петербург: ГЛТА, 2005. 556 с. 12. Родин А.Р. Лесные культуры: учебник. Москва: МГУЛ, 2002. 324 с.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. URL: https://nltuu.com.ua/archives/681 2. URL: https://nubip.edu.ua/sites/.../ПІ_Лісові%20культури%20%20.. 3. URL: www.twirpx.com > ... > 4. URL: base.dnsgb.com.ua/files/journal/Nauk-Praci-LANU/2003_2/LAN_2_All.pdf 5. URL: chtyvo.org.ua/authors/Hordiienko_Mykhailo_Ivanovych/Lisovi_kultury.pdf 6. URL: kyrator.com.ua/index.php?option=com...view 7. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=303-2007-%EF-zakon.rada.gov.ua 8. URL: http://www.google.ua